

Sygn. akt VIII *Pa* 43/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 kwietnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grzegorz Tyrka (spr.)
Sędziowie:	SSO Teresa Kalinka SSR del. Anna Capik-Pater
Protokolant:	Ewa Gambuś

po rozpoznaniu w dniu 1 kwietnia 2019r. w Gliwicach

sprawy z powództwa E. K.

przeciwko Spółce (...) Spółce Akcyjnej w B.

o świadczenie rekompensacyjne

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego wZ.

z dnia 26 listopada 2018 r. **sygn. akt** IV P 569/18

oddala apelację.

(-) SSR del. Anna Capik-Pater (-) SSO Grzegorz Tyrka (spr.) (-) SSO Teresa Kalinka

Sędzia Przewodniczący Sędzia

VIII Pa 43/19

UZASADNIENIE

Powódka E. K. domagała się zasądzenia od pozwanej Spółki (...) Spółki Akcyjnej w B. na swoją rzecz kwoty 10 000 zł tytułem rekompensaty za utratę prawa do bezpłatnego węgla.

Na uzasadnienie podano, że małżonek powódki był pracownikiem kopalni węgla kamiennego, który po przejściu na emeryturę posiadał prawo do deputatu węglowego. Powódka posiada prawo do renty rodzinnej po zmarłym małżonku.

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki na swoją rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Na uzasadnienie podano, że powódka nie spełnia przesłanek określonych w art. 2 pkt 1 lit. b) ustawy z dnia 12 października 2017 roku o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla (Dz.U. z 2017 roku, poz. 1971), bowiem powódka nie jest wdową po zmarłym emerycie lub renciście, a po zmarłym pracowniku.

Wyrokiem z dnia 26 listopada 2018 roku Sąd Rejonowy w pkt 1 zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 10 000 zł, w pkt 2 orzekł o kosztach sądowych.

Sąd Rejonowy ustalił, że małżonek powódki był zatrudniony w kopalni węgla kamiennego i jego stosunek pracy uległ rozwiązaniu w związku z nabycie prawa do emerytury z dniem 30 kwietnia 1985 roku. Małżonek powódki zmarł w (...). Powódka posiada prawo do renty po zmarłym małżonku.

Sąd Rejonowy uznał, że roszczenie powódki zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 2 pkt 1 lit. a) ustawy z dnia 12 października 2017 roku o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla (Dz.U. z 2017 roku, poz. 1971) – zwanej dalej ustawą – osobą uprawnioną do otrzymania świadczenia rekompensacyjnego jest emeryt i rencista mających ustalone prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, zwanej dalej „rentą”, i pobierających to świadczenie, uprawnionych w trakcie pobierania świadczenia z tytułu emerytury lub renty do bezpłatnego węgla na podstawie postanowień układów zbiorowych pracy, porozumień lub innych regulacji obowiązujących w przedsiębiorstwie górniczym, które utraciły moc obowiązującą przed dniem wejścia w życie ustawy, na skutek zawartych porozumień lub dokonanych wypowiedzeń. Natomiast art. 2 pkt 1 lit. b) ustawy stanowi, że osobą uprawnioną do otrzymania świadczenia rekompensacyjnego są wdowy, wdowcy i sieroty mające ustalone prawo do renty rodzinnej po osobie, o której mowa w lit a).

Sąd Rejonowy uznał, że powódka spełnia przesłanki zawarte w art. 2 pkt 1 lit. b) ustawy. O kosztach sądowych orzeczono na mocy art. 13 (i a contrario z art. 96 ustęp 1 punkt 4) ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2018 roku, poz. 300).

Pozwana wniosła apelację, domagając się zmiany zaskarżonego wyroku w całości poprzez oddalenie powództwa oraz zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych za obie instancje.

Pozwana zarzuciła zaskarżonemu wyrokowi naruszenie:

- art. 233 k.p.c. poprzez brak wszechstronnej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego oraz dokonanie dowolnej, zamiast swobodnej oceny dowodów,

- art. 2 pkt 1 oraz art. 5 ust. 3 pkt 1 ustawy poprzez uznanie powódkę za osobą uprawnioną do rekompensaty w sytuacji, w której powódka nie przedłożyła wraz z wnioskiem dokumentów potwierdzających uprawnienie do rekompensaty,

- art. 2 pkt ustawy poprzez uznanie, że powódka jest osobą uprawnioną do rekompensaty w sytuacji, w której powódka nie udowodniła przesłanki posiadania prawa do deputatu węglowego z przedsiębiorstwa górniczego,

- art. 6 k.c. w związku z art. 232 k.p.c. poprzez przeniesienie na pozwaną ciężaru dowodowego w zakresie wykazania, że powódka nie spełnia przesłanki do nabycia rekompensaty.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

apelacja pozwanej nie zasługuje na uwzględnienie.

Wyrok Sądu Rejonowego odpowiada prawu.

Należy przypomnieć, że zgodnie z art. 2 ust. 1 lit. a) ustawy osobą uprawnioną do rekompensaty jest:

a) emeryt (rencista) mający ustalone prawo do emerytury (renty z tytułu niezdolności do pracy), i pobierający to świadczenie,

b) emeryt (rencista) uprawniony w trakcie pobierania emerytury (renty) do bezpłatnego węgla na podstawie układów zbiorowych pracy, porozumień lub innych regulacji obowiązujących w przedsiębiorstwie górniczym,

c) emeryt (rencista), który został pozbawiony prawa do bezpłatnego węgla, bowiem układy zbiorowe pracy, porozumienia lub inne regulacje utraciły moc przed dniem 24 października 2017 roku (dzień następujący po dniu wejścia w życie ustawy), na skutek zawartych porozumień lub dokonanych wypowiedzeń.

Zmarły małżonek powódki był uprawniony do deputatu węglowego w wymiarze 2,5 ton rocznie do dnia zgonu, to jest do dnia 25 stycznia 2011 roku (k.82, 85). Zmarły małżonek powódki przeszedł na emeryturę w 1985 roku (k. 88). Powódka posiadała prawo do deputatu węglowego po zmarłym małżonku w wymiarze 2,5 ton rocznie.

Bezsporna między stronami jest okoliczność, że Kopalnia (...) w R. wchodziła w skład (...) Spółki Akcyjnej w K., gdzie obowiązywało porozumienie zawarte w dniu 20 grudnia 2004 roku pomiędzy zarządem (...) Spółki Akcyjnej w K. a organizacjami związków zawodowych. Na podstawie porozumienia z dnia 20 grudnia 2004 roku zmarły małżonek powódki, a następnie powódka byli uprawnieni do bezpłatnego węgla. (...) Spółka Akcyjna w K. pozbawiła emerytów, rencistów i innych uprawnionych osób prawa do bezpłatnego węgla, poczynając od dnia 1 stycznia 2015 roku.

Dotychczasowe rozważania wskazują, że zmarły małżonek spełnia przesłanki do rekompensaty, bowiem posiadał prawo do emerytury, pobierał to świadczenie, i w trakcie jego pobierania świadczenia emerytalnego posiadał prawo do bezpłatnego węgla na podstawie regulacji, która utraciła moc na skutek dokonanego wypowiedzenia.

Zgodnie z art. 2 pkt 1 lit. b) ustawy prawo do rekompensaty posiada także wdowa mająca ustalone prawo do renty rodzinnej po emerycie, o którym mowa w art. 2 pkt 1 lit. a) ustawy. Wbrew twierdzeniom apelującej, powódka nie musi ani posiadać prawa do deputatu węglowego, ani pobierać deputatu węglowego. Wdowa winna wykazać, że pobiera rentę rodzinną po osobie, o której stanowi art. 2 pkt 1 lit. a) ustawy.

Powódka załączyła do wniosku o rekompensatę zaświadczenie z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 21 lutego 2019 roku, z którego wynika, że posiada prawo do renty rodzinnej po zmarłym małżonku (k.82).

Pozwana została zobowiązana do dostarczenia wniosku powódki o rekompensatę. Pozwana nie wykonała zarządzenia i tym samym nie wykazała, że powódka błędnie wypełniła wniosek o rekompensatę, i doszło do naruszenia art. 5 ustawy.

W związku z powyższym powódka posiada prawo do rekompensaty zgodnie z art. 2 pkt 1 lit. a) ustawy. Sąd Rejonowy nie naruszył normy prawnej zawartej w art. 2 pkt 1 ustawy. Sąd Rejonowy nie naruszył art. 233 k.p.c., art. 6 k.c. w związku z art. 232 k.p.c. Powódka wykazała, że posiada prawa do renty rodzinnej po zmarłym małżonku, który w trakcie pobierania emerytury posiadał prawo do deputatu węglowego, ostatnio na mocy porozumienia z dnia 20 grudnia 2004 roku, które utraciło moc wskutek wypowiedzenia przed dniem wejścia ustawy.

Na mocy art. 385 k.p.c. należało oddalić apelację jako bezzasadną.

(-) SSR del. Anna Capik-Pater (-) SSO Grzegorz Tyrka (spr.) (-) SSO Teresa Kalinka

Sędzia Przewodniczący Sędzia